

Становище

*от доц. д-р Георги Метев Петков, департамент „Музика“ на НБУ,
професионално направление 8.3 „Музикално и танцово изкуство“*

за докторската дисертация

на

Дамян Йорданов Парушев

на тема:

*„Някои особености на холистичното преподаване по
флейта“*

Научен ръководител: доц. д-р Ермила Секулинова-Швайцер

Дамян Парушев проявява интерес към музиката още от най-ранна детска възраст. Едва 5 годишен започва да учи пиано, солфеж и теория на музиката в град Горна Оряховица. През 2007 г. завършва в Щатския университет на Амазонас - бакалавърска степен със специалност флейта. През 2018 г. придобива магистърска степен - Музикално изпълнителство (флейта) – НБУ и веднага започва своята докторантура в НБУ.

Основната идея на Дамян Парушев е чрез този труд да сподели натрупания личен опит в преподавателската си работа по флейта, свързана с холистичните проекти на институционално ниво в Бразилия, по-конкретно в Манаус, където преподава във Федералния Университет на Амазонас (*UFAM*).

Изборът на темата е свързан с желанието на автора да реализира наблюдения, свързани с холистичното начало в музикалното изкуство от древността, през епохата на барока и в наши дни в конкретното измерение на съвместното музициране, интерпретация и възпитание на подрастващите изпълнители. Темата е пряко свързана с натрупания изпълнителски и педагогически опит на дисертанта в досегашната му дейност, което я прави значима и ценна в практико-приложен аспект.

Изследването е в общ обем от 172 стр., заедно с нотните примери, снимковия материал, структурирани в 4 глави, увод, заключение и библиография, включваща 63 заглавия, свързани с темата. Посочена е и сайтография с 12 електронни източника, както и две авторски публикации по темата.

В увода са дефинирани ясно предмета, обекта, цели и задачи на изследването. Основна цел на изследването в настоящата дисертация е представяне на холистичния метод в обучението по флейта, както и влиянието му в контекста на изразните средства в камерно-инструменталното музициране. В методиката на изследването авторът е използвал аналитичния

и сравнително-аналитичен метод, исторически и дедуктивен подход, поставящи в широк контекст холистичните процеси от различна гледна точка и последователност, които са обект на анализи и наблюдения. Изследването разглежда въпроси, свързани с психологията на възприятието, изпълнението, музикалния език и специфичната стилистика.

В разработката прави впечатление анализа на личността и творчеството на един от колосите на бароковата епоха – Георг Филип Телеман, неговата просветителска и образователна платформа в контекста на холистичната идея и неговия възглед за инвенционна музикална простота и достъпност на музикалното изкуство. За достойнствата на разработката допринасят и направения от автора анализ на музикалната структура и изразна специфичност в първа соната от цикъла Шест канонични сонати от Телеман.

В изследването е представена и венецуелската образователна програма "*El Sistema*", която е разработена и прилагана и в други страни и нейната социална функция на въздействие, като обществено-политически инструмент чрез музикалното образование на деца и младежи.

Напълно съм съгласен с изведените на текстово ниво приноси на дисертацията:

1. За първи път се прави научно изследване за холистичното преподаване на блокфлейта в българската и в бразилската научна литература.
2. За първи път в Бразилия и България се разглежда в холистичен аспект модела на изграждане и възпитание на подрастващия инструменталист.
3. Разгледани са с теоретико-аналитичен подход в исторически аспект процесите на възникване на холистичната идея – от Древна Гърция до съвременната ѝ проекция, реализирана в "*ElSistema*" в Бразилия и Венецуела.

4. Реализирано е наблюдение върху ансамбловата музика и изграждането на инструменталистите в контекста на холистичния модел.

5. В доказателствен аспект са разгледани изразните средства в контекста на музикалното изразяване, елемент от холистичния модел на преподаване и възпитание.

6. Анализирана е холистичната образователна идея в творчеството на Георг Филип Телеман, повлияла неговото просветителско и възпитателно дело, които се явяват продължение и развитие на холизма на древните гръцки философи.

7. Приносен характер има изследването на практическото приложение на холистичния метод в образователната система на Бразилия, по-конкретно в щата Амазонас и Венецуела.

8. С приносен характер е взетото интервю от проф. д-р Роберио Брага, бивш секретар на културата, който е основна фигура в изграждането на музикално-институционални проекти в гр. Манаус, в които на практика се прилага холистичната идея за всестранно музикално образование.

Запознат съм с автореферата на труда, който е в обем на 34 страници и отразява ясно и точно основните моменти в изследването, като в него е включено и точно представяне на публикациите на автора в специализирани издания, както и неговата концертна дейност, участията му в майсторски класове, уъркшопове и семинари.

На основата на гореизложеното си позволявам да оценя положително това изследване с всичките му теоретични и практически приноси. Поздравявам автора и научния ръководител на дисертанта доц. д-р Ермила Швайцер за постигнатия висок резултат.

Убедено препоръчвам на уважаемото Научно жури да присъди на Дамян Парушев образователната и научна степен „доктор” в професионално направление 8.3. „Музикално и танцово изкуство“!

София 06.07.2021 г.

Доц. д- Георги Петков

